

19 Αυγούστου 2022

Πώς θα καταλάβετε ότι το παιδί σας είναι χαρισματικό

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Υγεία και ιατρικά θέματα

Πώς αντιλαμβανόμαστε ότι το δικό μας παιδί είναι χαρισματικό και πώς πρέπει να το αντιμετωπίσουμε προκειμένου να του χαρίσουμε το δικαίωμα να συνεχίσει να κοιτάζει τον κόσμο μας μέσα από τη δική του ευφυή ματιά;

Τα χαρισματικά παιδιά -τα περισσότερα εκ των οποίων αγόρια- ανέρχονται παγκοσμίως στο 2%-5% του πληθυσμού. Πώς και από πότε αντιλαμβανόμαστε ότι σε αυτά ανήκει και το δικό μας παιδί, ποιος είναι ο τρόπος με τον οποίο πρέπει να το αντιμετωπίσουμε και ποια τα λάθη που πρέπει να αποφύγουμε προκειμένου να του χαρίσουμε το δικαίωμα να συνεχίσει να κοιτάζει τον κόσμο μας μέσα από τη δική του ευφυή ματιά;

Ένα χαρισματικό μωρό

Πώς είναι δυνατόν να αναγνωρίσουμε ένα χαρισματικό παιδί; Κι από ποια στιγμή της ζωής του μία τέτοια αναγνώριση είναι εφικτή; Σύμφωνα με τους ειδικούς, η περιέργεια, η πρωτοβουλία, η φαντασία, η πρωτοτυπία, η δημιουργικότητα, η αφοσίωση και η αγάπη για μάθηση είναι κάποιες από τις βασικές ικανότητες που εκδηλώνει ένα χαρισματικό παιδί, το οποίο συνήθως μπορεί να γίνει αντιληπτό μόλις στους 4 πρώτους μήνες της ζωής του: είναι το μωρό που αναζητεί βλεμματική επαφή αμέσως μετά τη γέννησή του, αρνείται να καθίσει στο βρεφικό καθισματάκι του, θέλει να έχει πάντα κάποιον να ασχολείται μαζί του ενώ θα βρίσκεται διαρκώς σε εγρήγορση.

Λίγο αργότερα -από τον τέταρτο μήνα της ζωής του έως και τα πρώτα του γενέθλια- σπάνια βάζει παιχνίδια στο στόμα του, παίζει πάντα με κάποιον σκοπό χωρίς να πετάει εδώ κι εκεί τα παιχνίδια του, γνέφει «γεια», θα λέει «μαμά» και «μπαμπά», δεν θα του ξεφεύγει τίποτα, ενώ ξέρει απέξω όλη τη ρουτίνα των καθημερινών δραστηριοτήτων του.

Στη συνέχεια, λίγο πριν από τα δύο του χρόνια, ένα χαρισματικό παιδί δείχνει ανταγωνιστικότητα, μεγάλη διάρκεια προσοχής, ενδιαφέρον στα γράμματα, στους αριθμούς και στις λέξεις, έχει ανεπτυγμένη λεπτή κινητικότητα και οπτικοκινητικό συντονισμό, παίζει με παιχνίδια που απευθύνονται σε μεγαλύτερα παιδιά, δεν σκίζει βιβλία και προσπαθεί σκληρά να αρέσει στους άλλους. Και έπεται συνέχεια με δεξιότητες που στο πέρασμα του χρόνου θα μπορούν να γίνονται αντιληπτές ακόμη κι από τον πιο ανυποψίαστο γονέα.

Όπως και να 'χει, επισημαίνουν οι ειδικοί, ο τρόπος χειρισμού των παιδιών αυτών από μικρή ηλικία είναι καθοριστικός για την εξέλιξή τους αλλά και για την αποδοχή τους από την κοινωνία. Διότι δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι τα παιδιά αυτά ακροβατούν σε ευαίσθητες ισορροπίες. Μερικές φορές υπάρχει μια ασύγχρονη ανάπτυξη μεταξύ νόησης και συναισθήματος. Κι εκεί ελλοχεύει ο κίνδυνος να δημιουργηθούν ψυχολογικά προβλήματα στο παιδί, που μπορεί να εκδηλωθούν με αδιαφορία, απόρριψη, αντικοινωνικότητα ή ακόμη και επιθετικότητα...

Ένα achάριστο σύστημα

Ναι. Το παιδί σας είναι χαρισματικό. Το έχετε καταλάβει οι ίδιοι, σας το έχει πει ο δάσκαλος, το έχετε ακούσει αμέτρητες φορές από άλλες μαμάδες, το υποψιάζεστε από τις κινήσεις του, τη συμπεριφορά του και τα αμέτρητα «βαριέμαι» που ξεστομίζει σχεδόν σε καθημερινή βάση. Το να μπίετε στον κόσμο ενός παιδιού-θαύμα δεν είναι τόσο δύσκολο όσο μπορεί να ακούγεται. Φανταστείτε τον εαυτό σας σε μία παιδική πισίνα ενώ είστε δεινή κολυμβήτρια ή σε μια κουζίνα με την υποχρέωση να μαγειρεύετε καθημερινά νερόβραστα μακαρόνια, ενώ είστε μαγείρισσα επιπέδου Julia Child. Κάπως έτσι νιώθει κι ένα χαρισματικό παιδί σε μία συνηθισμένη τάξη όπου όλοι ο μαθητές αναμένεται να δουλεύουν στο ίδιο επίπεδο: οι εργασίες τού φαίνονται πολύ εύκολες και οι λύσεις ιδιαίτερα κοινότοπες.

Τι θα πρέπει να κάνετε λοιπόν για να βοηθήσετε ένα τέτοιο παιδί;

Σύμφωνα με τους ειδικούς, σε όλες τις περιπτώσεις, η εκτίμηση της ψυχοκινητικής και κοινωνικής ανάπτυξης του παιδιού από έμπειρο παιδίατρο-αναπτυξιολόγο κρίνεται αναγκαία. Η αξιολόγηση ενός παιδιού από την ηλικία των 4 χρόνων μπορεί να δώσει αρκετές πληροφορίες στον ειδικό για περαιτέρω καθοδήγηση της οικογένειας και παρακολούθηση του παιδιού. Οι ηλικίες όμως των 7 με 8 χρόνων

είναι οι ιδανικές για μία ακριβή διάγνωση και μία πιο εμπεριστατωμένη καθοδήγηση. Δυστυχώς στην ηλικία των 10 ή και μεγαλύτερη, πολλά από αυτά τα παιδιά ενδέχεται να έχουν εκτεθεί σε ένα ακατάλληλο και βαρετό για εκείνα εκπαιδευτικό περιβάλλον, χάνοντας το ενδιαφέρον τους για μάθηση και κοινωνική καταξίωση.

Ειδικοί στην εκπαίδευση χαρισματικών παιδιών υποστηρίζουν πως δεν χρειάζονται ειδικές τάξεις για παιδιά με εξαιρετικές ικανότητες, αν ο εκπαιδευτικός έχει γνώσεις και εμπειρία επάνω στο θέμα και οι συνθήκες του επιτρέπουν να ενισχύει τη δουλειά που κάνει με αυτά τα παιδιά, ενώ δουλεύει σε μία συνηθισμένη τάξη. Κατά πόσο κάτι τέτοιο είναι ωστόσο εφικτό σε μία χώρα όπως η δική μας, όπου το εκπαιδευτικό σύστημα χρήζει ολικής μεταρρύθμισης; Όσο μετέωρη είναι η συγκεκριμένη απάντηση τόσο βέβαιο είναι πως αν αφήσουμε ένα χαρισματικό παιδί χωρίς ερεθίσματα κατάλληλα για το επίπεδό του, το ενδιαφέρον του για μάθηση θα χαθεί ενώ η συμμετοχή του σε οτιδήποτε θα πέσει κατακόρυφα, με αποτέλεσμα να μην είναι σε θέση πια να μάθει οτιδήποτε, ακόμη και αυτά που μαθαίνουν τα συνομήλικά του παιδιά στην ίδια τάξη! Στο σημείο αυτό αξίζει να επισημανθεί ότι, σύμφωνα με έρευνες, παιδιά με πολύ υψηλές ικανότητες ίσως να μην ταιριάζουν απόλυτα με το μοντέλο του/της «καλού/ής μαθητή/τριας» και συχνά να προβάλλουν αρνητική συμπεριφορά και προβληματική στάση.

Τα χαρισματικά παιδιά στο σχολείο, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους, σε πολλές περιπτώσεις, υποβάλλουν ενοχλητικές ερωτήσεις, προκαλούν εκτός θέματος συζητήσεις, παραμελούν τα καθήκοντά τους, βαριούνται και δεν συμμετέχουν στις σχολικές δραστηριότητες, γίνονται οι «κλόουν» της τάξης για να κερδίσουν την αποδοχή, ή κλείνονται τελείως στον εαυτό τους, απογοητεύονται από τη ρουτίνα και κυρίως την αδράνεια, κριτικάρουν σκληρά και ενίοτε ματαιώνουν και απορρίπτουν τους άλλους, έχουν τάσεις υπερβολής σε θέματα του άμεσου ενδιαφέροντός τους, επιδεικνύουν ανυπομονησία, ισχυρογνωμοσύνη, αυθάδεια, αυταρχικότητα, χειριστικότητα, αδιαλλαξία, αφηρημάδα, έλλειψη συνεργασίας, αποδιοργανωτική συμπεριφορά και, συχνά, καταθλιπτικές τάσεις.

Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι κάποια χαρισματικά άτομα φέρουν τη διάγνωση της διάσπασης προσοχής ή του συνδρόμου Asperger. Αν το σχολείο δεν προσφέρει ειδικές υπηρεσίες ή προχωρημένα τμήματα για προικισμένα παιδιά, τότε είναι αναγκαίο να αναζητήσετε εξωσχολικές δραστηριότητες και άλλες διεξόδους για το παιδί σας, όπως επισκέψεις σε μουσεία, ζωολογικούς κήπους, ή σε βιβλιοθήκες, ή ακόμα και σε συναυλίες, ταξίδια και οργανωμένες εκδρομές στη φύση.

Θυμηθείτε αυτό που είπε ο Μαρκ Τουέιν: «Ποτέ δεν άφησα το σχολείο να εμποδίσει

τη μόρφωσή μου...»

Πηγή: ygeiamou.gr